

Posiedzenie Regionalnej Rady ds.

Sprawiedliwej Transformacji

Województwa Śląskiego

Fundusz Transformacji
Województwa Śląskiego S.A.

Rybnik, 29 października 2025 r.

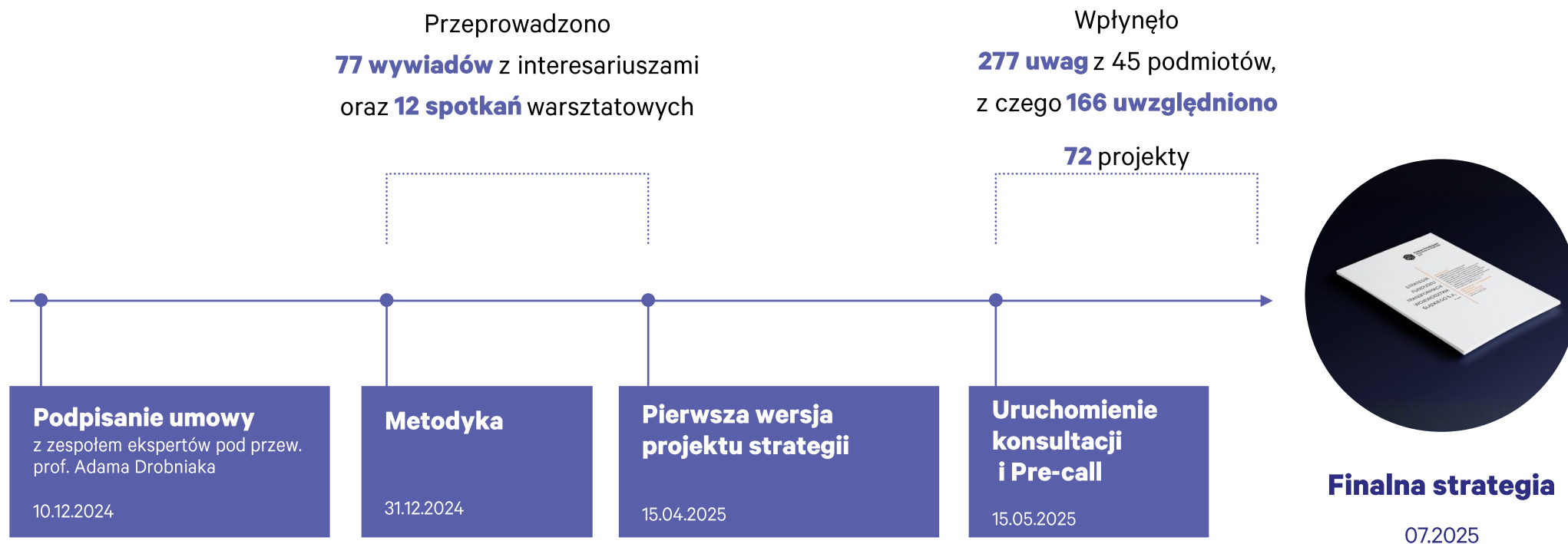

Fundusz powstał na podstawie umowy społecznej

Celem działania Funduszu jest wspieranie procesu transformacji województwa śląskiego oraz podmiotów, w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom wygaszania działalności gospodarczej, w tym działalności wydobywczej węgla kamiennego, występującym na terytorium województwa śląskiego lub poza jego terytorium.

art. 2 ust. 2 ustawy o FTWŚ

Proces tworzenia Strategii FTWŚ S.A.

Koncepcja prac

Desk research

Analiza danych zastanych odnosiła się do przeglądu istniejących danych jakościowych i ilościowych zawartych w opracowaniach, raportach oraz na portalach udostępniających dane statystyczne jak GUS BDL czy ARP.

IDI

Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) prowadzone z decydentami podmiotów – potencjalnych interesariuszy FTWŚ.

FGI

Spotkania warsztatowe (FGI) prowadzone z przedstawicielami podmiotów – potencjalnych interesariuszy FTWŚ.

Spotkania robocze z Zarządem FTWŚ S.A oraz spotkania z Radą Nadzorczą FTWŚ S.A

Dywersyfikacja przedsiębiorstw sektora tradycyjnego

Obszar wsparcia: **OW1**

Celem jest przekształcanie firm związanych z górnictwem i branżami okołogórnictwymi w podmioty nowoczesne i konkurencyjne.

Kluczowe problemy: ograniczone wsparcie dla firm górniczych i okołogórnictwowych, niska konkurencyjność, utrata rynków zbytu i miejsc pracy, brak zabezpieczenia dla branż zaplecza, luki w łańcuchach wartości, negatywne efekty wcześniejszych restrukturyzacji.

Rozwiązania: inwestycje w majątek trwały i modernizację parku maszynowego, pilotażowe wdrożenia niskoemisyjnych technologii, projekty OZE i niskoemisyjnego ciepłownictwa (m.in. wody kopalniane, biopaliwa, wodór), rozwiązania GOZ, wsparcie wejścia na nowe rynki.

Beneficjenci: przedsiębiorstwa tradycyjnych sektorów (górnictwo, hutnictwo, energetyka, chemia i ich zaplecze), instytucje B+R.

Rozwój nowych branż gospodarki

Obszar wsparcia: **OW2**

Transformacja regionu wymaga tworzenia nowych silników wzrostu.

Kluczowe problemy: niski poziom przedsiębiorczości, zastój inwestycji w gminach przemysłowych, utrata miejsc pracy w sektorach tradycyjnych, brak wsparcia dla start-upów i skalowania, luka kompetencyjna (przemysł 4.0/5.0), małe zaangażowanie regionalnego B+R, trudności w kreowaniu dużych projektów transformacyjnych.

Rozwiązania: inwestycje w nowe branże (AI, automatyka, elektromobilność, medycyna i biotechnologia, OZE, energetyka atomowa, drony, **przemysł zbrojeniowy**, półprzewodniki), wsparcie start-upów i ich skalowania, przyciąganie inwestorów, ko-inwestycje z funduszami VC i instytucjami otoczenia biznesu.

Beneficjenci: start-upy i inwestorzy regionalni, krajowi, zagraniczni; instytucje otoczenia biznesu.

Potencjał regionu w przemyśle zbrojeniowym*

Atuty i potencjał:

Silna baza przemysłowa – rozwinięte sektory: stalowy, motoryzacyjny, maszynowy oraz gęsta sieć poddostawców i wykwalifikowanych kadr tworzą solidne fundamenty pod rozwój produkcji obronnej.

Doświadczenie w produkcji ciężkiej i tradycje techniczne – sprzyjają płynnej transformacji w kierunku przemysłu obronnego i technologii podwójnego zastosowania.

Dogodna lokalizacja i infrastruktura transportowa – położenie w centrum europejskich korytarzy logistycznych zwiększa atrakcyjność regionu jako hubu dostaw i integracji łańcuchów wartości.

Silny ekosystem innowacji – obecność uczelni technicznych, parków technologicznych, klastrów i centrów B+R umożliwia rozwój nowoczesnych technologii, w tym o znaczeniu obronnym i dualnym.

Transformacja sektora górniczego – uwalnia tereny inwestycyjne i zasoby ludzkie, które można skierować do nowoczesnych gałęzi przemysłu, w tym obronnego.

Rekomendacje:

- + Opracowanie spójnej, **długofalowej strategii** rozwoju przemysłu obronnego
- + Zapewnienie **stabilności popytu** i przewidywalności rynku wdrożenie mechanizmów długoterminowych zamówień, wieloletnie kontrakty, gwarancje zakupowe
- + Ukierunkowanie **wsparcia badawczo-rozwojowego** na technologie podwójnego zastosowania oraz projekty związane z bezpieczeństwem państwa, ochroną ludności i obroną cywilną
- + Rozwój i **przekwalifikowanie kadr**

Kluczem do rozwoju przemysłu obronnego w województwie śląskim jest strategiczne podejście, stabilne otoczenie rynkowe, koncentracja na innowacjach i kadrach oraz skuteczne wykorzystanie funduszy publicznych.

* Raport DELOITTE Śląskie na froncie przemian: potencjał regionu w sektorze obronnym

Gospodarcze wykorzystanie terenów poprzemysłowych

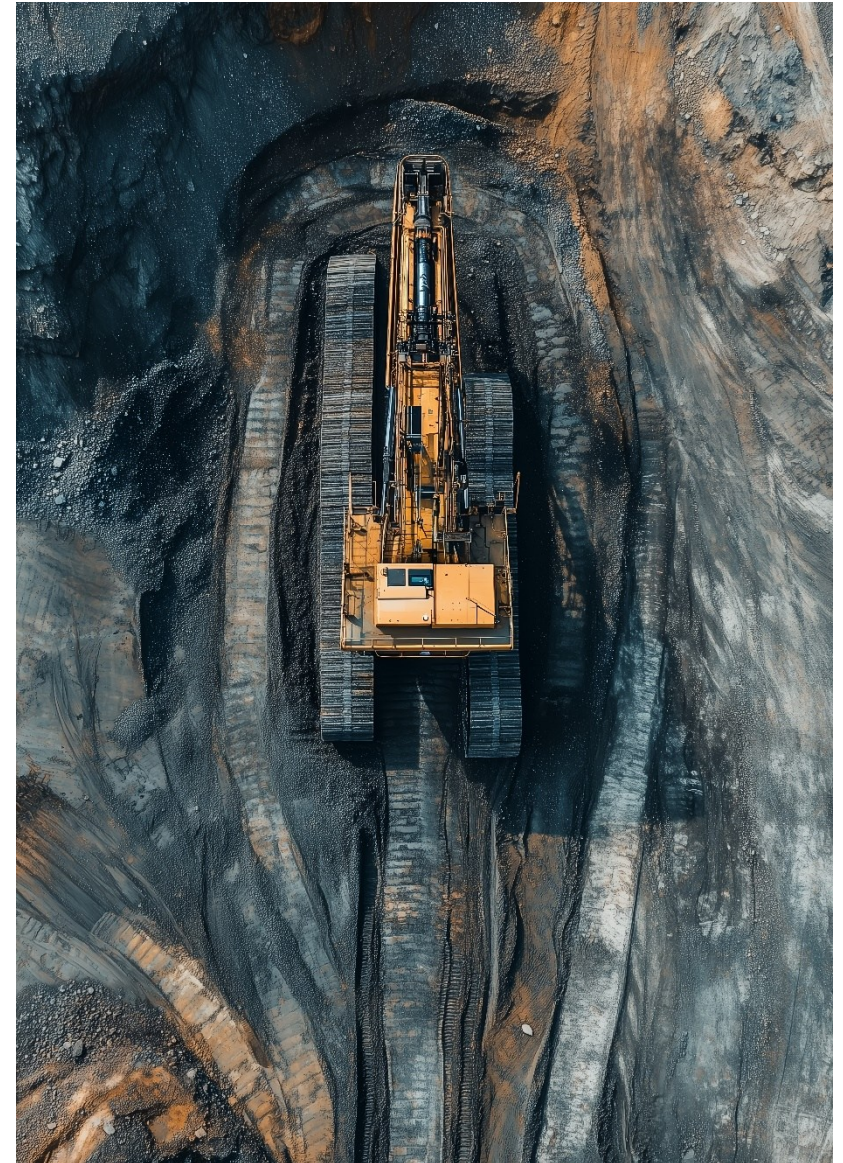
Obszar wsparcia: **OW3**

Region dysponuje dużym zasobem terenów i obiektów poprzemysłowych, w szczególności pogórnich, które mogą zyskać nowe funkcje gospodarcze.

Kluczowe problemy: trudności w ponownym zagospodarowaniu terenów i infrastruktury pogórnich, brak potencjału w mniejszych gminach, niewystarczające środki na rewitalizację, depopulacja, złe skomunikowanie z siecią dróg, brak spójności z planami zagospodarowania.

Rozwiązania: inwestycje w infrastrukturę drogową łączącą tereny poprzemysłowe z systemami transportu, adaptacja budynków i obiektów technicznych do nowych funkcji gospodarczych, wykorzystanie infrastruktury pokopalnianej.

Beneficjenci: JST, przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu – w formule analogicznej do OW1 i OW2.

Wzmocnienie zdolności transformacji regionu

Obszar wsparcia: **OW4**

Proces przemiany wymaga zaplecza analitycznego oraz instytucjonalnego.

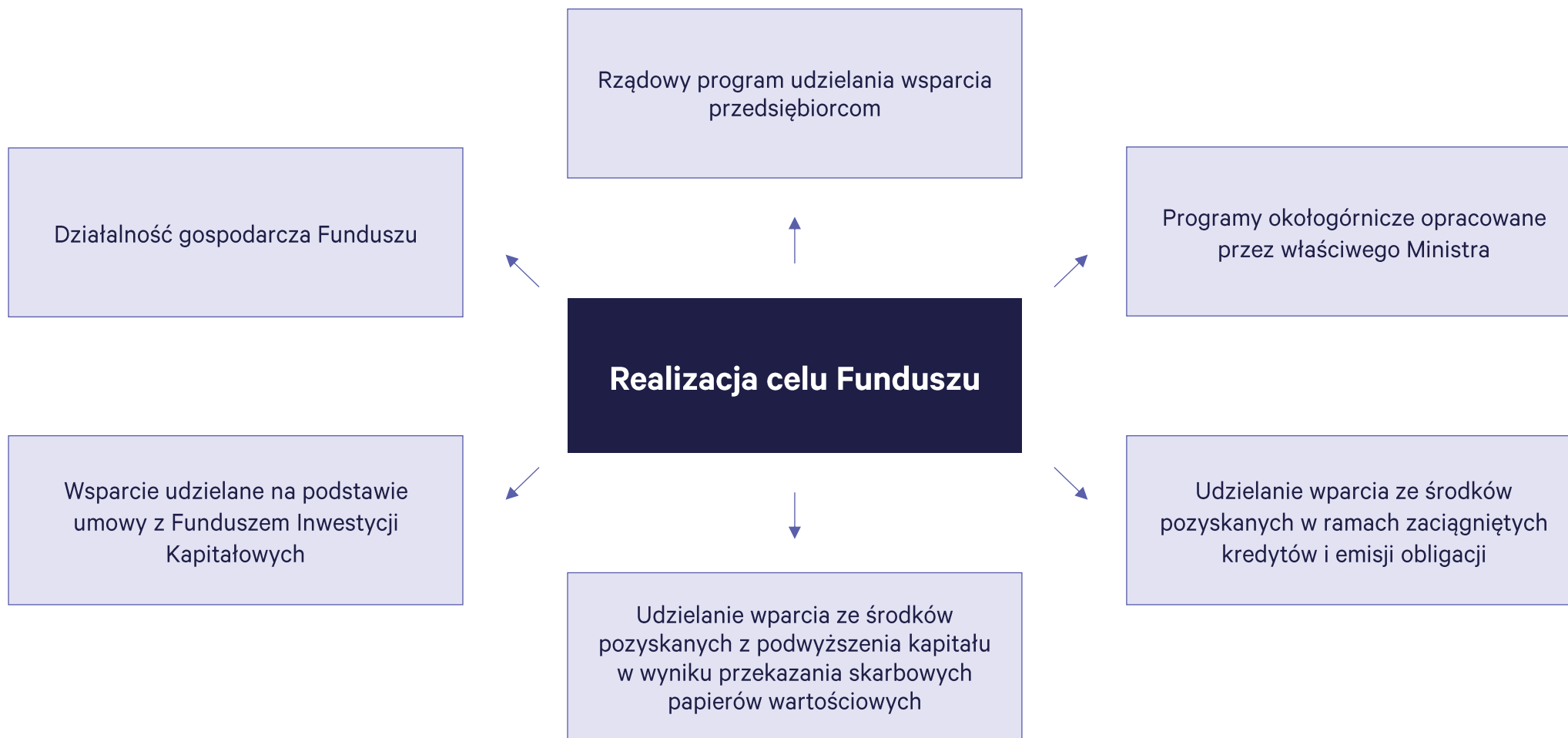
Kluczowe problemy: brak dobrych projektów transformacyjnych, ograniczona zdolność tworzenia modeli biznesowych, powolne tempo przygotowań inwestycji, brak ekspertyz i analiz technologicznych, niska aktywność środowiska naukowego.

Rozwiązania: finansowanie studiów przedinwestycyjnych i biznesplanów, opracowanie modeli biznesowych (w tym SPV i projekty z pomocą publiczną), montaż finansowy środków publicznych oraz prywatnych, specjalistyczne ekspertyzy (m.in. potencjał technologii, remediacja terenów), działania doradcze, szkoleniowe, informacyjne i promocyjne, konsultacje dokumentów strategicznych.

Beneficjenci: instytucje publiczne, JST, instytucje otoczenia biznesu (fundusze, agencje rozwoju, B+R), przedsiębiorcy i ich konsorcja.

Schemat realizacji celu Funduszu

Ścieżki realizacji inwestycji/projektów:

ścieżka inwestycyjna

dotyczy projektów inwestycyjnych (w tym kapitałowych) mające na celu **osiągnięcie określonej stopy zwrotu** z zainwestowanych środków finansowych.

Procedura podejmowania decyzji inwestycyjnych w projektach inwestycyjnych

ścieżka programów wsparcia i ekologicznych

projekty dotyczące udzielania **wsparcia finansowego** udzielane w ramach programów wsparcia lub programów ekologicznych prowadzonych/obsługiwanych przez Fundusz.

Procedura podejmowania decyzji w programach wsparcia i ekologicznych

Masz pomysł na projekt transformacyjny?

Fundusz Transformacji Województwa Śląskiego uruchomił **ścieżkę zgłaszania pomysłów na projekty**, które wspierają transformację regionu.

Zgłoszenie jest proste – wystarczy wypełnić formularz online i poczekać na kontakt z zespołem FTWŚ.

Rodzaje wsparcia

Inwestycje kapitałowe, instrumenty dłużne, instrumenty bezzwrotne

Dla kogo

Przedsiębiorcy, JST, NGO, instytucje B+R, otoczenie biznesu

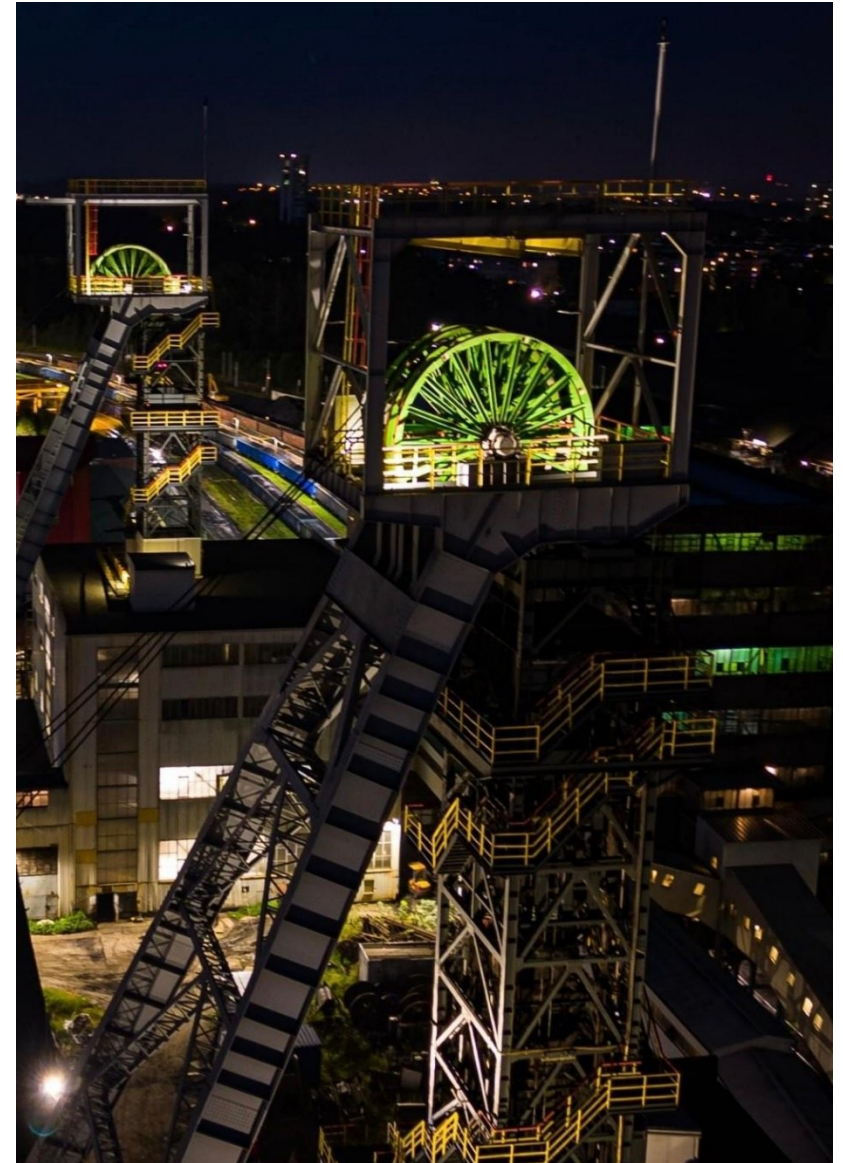
Wykorzystanie potencjału zamykanych kopaliń

Wykorzystanie wód kopalnianych jako geotermalnego, niskotemperaturowego źródła ciepła współpracującego z magazynem energii oraz farmą fotowoltaiczną na terenie KWK BOBREK

Wartość projektu: ok. **170 mln zł**

Cel: budowa ciepłowni w 100% OZE wykorzystująca pompy ciepła.

- Planuje się przebudowę dwóch szybów KWK Bobrek w studnie wody ciepłej o temperaturze 28°C i „wody zimnej” będące dolnym źródłem ciepła.
- Pozyskanie energii z wód dołowych będzie możliwe na 3 sposoby poprzez wymiennik ciepła zabudowany w wyrobiskach dołowych, przepompowywanie wody pomiędzy szybami, wypompowywanie wody na powierzchnię oraz zrzut do rzeki Bytomki.
- W istniejących budynkach umieszczone zostaną pompy ciepła o łącznej mocy cieplej około 6 MW. Pompowana woda będzie schładzana o 10°C i wprowadzana do „zimnej studni” lub zrzucana do rzeki Bytomki.
- Energia będzie dostarczana przez sieć ciepłowniczą PEC Bytom do odbiorców.

Propozycje programów wsparcia

- + Dywersyfikacja działalności sektora wydobywczego
- + Dywersyfikacja działalności uzależnionej od sektora wydobywczego i energetyki konwencjonalnej
- + Modernizacja i transformacja systemów ciepłowniczych
- + Gospodarcze wykorzystanie terenów przemysłowych w tym pogórnich
- + Wsparcie planistyczne transformacji gospodarczej
- + Koncepcje rozwojowego wykorzystania potencjału kopalń
- + Zielone strefy na hałdach
- + Parki przemysłowe na terenach kopalnianych
- + Pożyczki na rozwój przedsiębiorstw
- + Wsparcie procesów przekwalifikowania pracowników sektora wydobywczego i energetycznego
- + Rozwój nowych branż w regionie

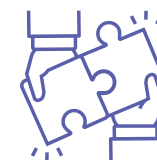

Transformacja województwa śląskiego mierzy się z wyzwaniami o charakterze legislacyjnym, planistycznym, organizacyjnym, biznesowym, kompetencyjnym i finansowym

FTWŚ będzie wspierał proces transformacji poprzez:

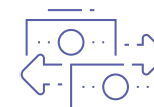
Rolę inicjatora zmian
związanych
z przeprofilowaniem
przemysłów tradycyjnych

Integrację interesariuszy
w regionie na rzecz
projektów transformacji

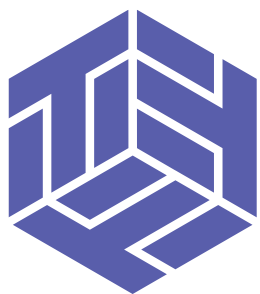

**Świadczenie pomocy
eksperskiej** w weryfikacji
pomysłów biznesowych,
w szczególności w branżach tradycyjnych

Dobór instrumentów
wsparcia finansowego dla
interesariuszy transformacji

Fundusz dzisiaj

Rada Nadzorcza
12 osób

Zarząd
3 osoby

Pracownicy
9 osób
(7,5 etatu)

Co zrobiliśmy?

- ✓ Strategia
- ✓ Model organizacyjno-biznesowy
- ✓ Strategia komunikacji
- ✓ Warsztaty robocze i konferencje
- ✓ Współpraca z instytucjami rządowymi, samorządowymi i instytucjami rozwoju
- ✓ Polityka inwestycyjna
- ✓ Pomoc publiczna
- ✓ Współpraca z Bankiem Światowym
- ✓ Pozyskiwanie projektów transformacyjnych

Przed nami

- + Aktualizacja umowy inwestycyjnej
- + Pomoc publiczna
- + Współpraca z Bankiem Światowym
- + Nowelizacja ustawy
- + Programy wsparcia Funduszu
- + Ocena projektów inwestycyjnych
- + Pozyskiwanie projektów transformacyjnych

„Zmiana to proces, a nie wydarzenie”

John P. Kotter

więcej informacji: **www.ftws.pl**

